

TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannen, kommunaldirektør for
oppvekst og utdanning

Det Kongelige Barne-, Likestillings- og
Inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep

N-0030 OSLO

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	431.0
Dato:	7/9-10
Saksnr:	201003011-129

Vår saksbehandler
Lars Mostad

Vår ref.
10/17805/ F40 &13
oppgis ved alle henv.

Deres ref.
201000615

Dato
31.08.2010

Svar - Høring - Innstilling fra utvalg for bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge NOU 2009:22 Det du gjør, gjør det helt

Det vises til høringsbrev av 19.4.2010.

Følgende høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt av Trondheim formannskap i møte 31.08.2010:

Individuell plan og koordinatorfunksjonen

Forslag: Bestemmelse om individuell plan forankres i opplæringsloven og barnehageloven. Alle mottakere av individuell plan skal ha rett til å få oppnevnt en personlig koordinator. Den personlige koordinators plikter presiseres i forskrift.

Trondheim kommune støtter forslaget om at individuell plan forankres i opplæringsloven og barnehageloven. Bestemmelser på dette i de to mest sentrale lovene som regulerer aktiviteten på barn og unges arena, vil i seg selv være et grunnlag for samhandling. Forslaget vil også kunne heve statusen på IP som felles verktøy og arbeidet med denne i skole og barnehage.

Det er vanskelig å finne praktiske løsninger for personlig koordinator, selv om en slik funksjon åpenbart vil være viktig for brukerne. Disse familiene må erfaringsmessig forholde seg til mange instanser og nivå, som også har ulikt ansvar. En presisering av oppgaver i forskrift vil tydeliggjøre funksjonen. I tillegg er det erfaringsmessig behov for både ressurser og kompetanse hos den fagpersonen/instansen som skal ivareta denne koordineringen.

Etablering av lavterskeltilbud for psykisk helsearbeid

Forslag: For å sikre et godt psykisk helsetilbud til barn og unge, endres kommunehelsetjenestelovens § 1 – 3 ved at det tas inn en bestemmelse som tydeliggjør kommunenes ansvar for å etablere tjeneste for psykisk helsearbeid. Det etableres en handlingsplan for styrket psykologtjeneste i kommunene finansiert ved øremerkede midler.

Trondheim kommune støtter deler av dette forslaget. Det lavterskeltilbudet med psykisk helsearbeid som foreslås i innstillingen finnes i dag i Trondheim kommune, organisert som del av forsterket

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Rådmannen

Besøksadresse:
Munkgata 1

Telefon:
+47 72542510

Telefaks:
+47 72546131

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: radmann.postmottak@trondheim.kommune.no

Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

7004 TRONDHEIM

helsestasjon. Denne tjenesten er bygd ut i perioden med opptrappingsplan for psykiatri, og består av 8 årsverk med psykologer. Barn og unge i kommunen benytter seg av denne kompetansen i stor grad.

Rekruttering av psykologer er gjort gjennom en lokal handlingsplan for styrking av psykologtjenesten her, og kan utmerket godt gjennomføres av andre kommuner uten nasjonal handlingsplan og/eller øremerkede midler. Tilskudd til kommunene på dette nivået bør også prinsipielt skje gjennom rammetilskudd, ikke øremerking.

Tidlig innsats og kartlegging i forhold til barn og unge med risikofaktorer

***Forslag:** Kommunene gis ansvar for at det gjennomføres en generell kartlegging i form av en sjekkliste for å identifisere barn og familier med risikofaktorer. Kartleggingen må foretas med faste intervaller. Kartleggingen skal omfatte barnets sosiale, emosjonelle og adferdsmessige utvikling. Hensikten med kartleggingen skal være å fastslå mestring av forventede milepæler, og tidlig identifisering av barn med behov for en grundigere kartlegging og oppfølging av et samlet hjelpeapparat.*

På grunnlag av egen erfaring med undersøkelser av 4-åringers mentale helse kalt ”Tidlig trygg i Trondheim” <http://www.trondheim.kommune.no/content.ap?thisId=1117619721>, og etablering om samarbeid mellom helsestasjon og barnehage om helseundersøkelser for 2 og 4 åringer støtter Trondheim kommune dette forslaget. En slik kartlegging bør også omfatte språk hos barn med minoritetsspråklig bakgrunn. Fordi barnehagesektor når alle barn, vil den være en viktig arena for denne type kartlegging i samarbeid med primærhelsetjenesten.

Døgnbasert hjelp

***Forslag:** Det statlige barnevernet og helseforetakene oppretter felles institusjoner for barn og unge med behov både for tilrettelagt omsorgstilbud og tverrfaglig behandling. Omfang og organisering av slike institusjoner vurderes nærmere. Det tas inn en lovbestemmelse i spesialisthelsetjenesteloven som pålegger de regionale helseforetakene å samarbeide med statlig regional barnevernmyndighet om institusjonsplassering av barn og unge. Det tas inn en bestemmelse i psykisk helsevernloven hvor helseforetakene forpliktet til å fremskaffe institusjonsplass i de situasjoner hvor fylkesnemnda treffer vedtak om plassering i institusjon underlagt det psykiske helsevernet. Det opprettes et eget tvisteløsningsorgan som kan løse uenighet mellom det psykiske helsevernet og barneverntjenesten der det er avklart at barnet er i behov for døgnplass, men der uenigheten er knyttet til spørsmålet om hvilken type institusjon barnet skal få plass i. Det presiseres i spesialisthelsetjenesteloven § 3 – 1 andre ledd at et døgnbasert tilbud til barn og unge skal være tilgjengelig uavhengig av tjenestemottakers alder, og at tilbudet skal være under kontinuerlig drift.*

Innstillingen berører her det vanskeligste området for samordning og samhandling innenfor dagens barne- og ungdomstjenester. Den faglige kompleksiteten som ligger i tilbudene til de barna som har behov for døgnbasert hjelp, må samordnes bedre mellom lovverkene slik det foreslås i innstillingen. Særlig gjelder dette forholdet mellom psykisk helsevernloven og barnevernloven, og 2 linjetjenestens ansvar for døgnbaserte tilbud for omsorg og tverrfaglig behandling. I dag er ansvaret uklart mellom forvaltningsnivåene og lovverket er til hinder for å plassere barn uten omsorg i behandlingsinstitusjon, selv om dette barnet åpenbart har behov for behandling. I mangel av slike tilbud brukes det i stedet store ressurser i barneverninstitusjoner, i tillegg til at kommuner må etablere bolig, avlastnings- og omsorgstilbud for å kunne hjelpe familiene som er berørt av dette.

Forslaget om at Helseforetakene og Bufetat oppretter felles institusjoner for barn og unge og lovpålegg om samarbeid mellom disse instansene om institusjonsplassering er svært viktige bidrag til samordning. Det samme gjelder forslaget om plikt til å fremskaffe institusjonsplass i psykisk

helsevern etter vedtak i fylkesnemnda.

Når det gjelder forslaget om et nytt tvisteløsningsorgan på departementalt nivå for å avklare uenighet i enkeltsaker mellom spesialisthelsetjenesteloven og barnevernloven vil dette neppe gi de raske avklaringer som er nødvendig. Trondheim foreslår i stedet å legge slike saker til det nye tvisteorganet som er opprettet i samarbeid mellom KS og BLD, dersom forslaget gjennomføres.

Barnevern som rettighetslov

Forslag: *Formålsbestemmelsen i barnevernloven endres slik at barnevernloven blir å forstå som en rettighetslov sett fra barnets ståsted.*

Trondheim kommune støtter dette ut fra viktigheten av å senke terskelen slik at barnevernet kan komme tidligere inn. En reformulering av formålsparagrafen til barnevernloven kan medvirke til dette, gjennom at barnet får en selvstendig rett til hjelp fra barnevernet.

Samordning av lovverk

Forslag: *Sosialtjenestelovens resterende del, kommunehelsetjenesteloven og eventuelt barnevernloven etableres som ett felles lovverk, jf. NOU 2004:18.*

Trondheim kommune støtter dette, men anser det som like viktig å samstemme og presisere bestemmelsene i de enkelte lovene på plikten til tverrfaglig samarbeid og samordning. Dette har til en viss grad skjedd gjennom felles bestemmelser om individuell plan, men fortsatt fattes enkeltvedtak i stor grad med hjemmel i hver særlov. En samordning i et felles lovverk vil gjøre det lettere å gjennomføre forslaget om ett samlet vedtak om tjenester på kommunalt nivå.

Taushetsplikt

Forslag: *Det igangsettes en samlet gjennomgang av rettsoppfatninger og praksis når det gjelder taushetsplikt og opplysningsplikt i de ulike fagmiljøene som arbeider med barn og unge. Et slikt arbeid må ses i sammenheng med de forslag som ble fremmet i NOU 2004:18 om ny felles helse- og sosiallovgivning på kommunalt nivå.*

Trondheim kommune støtter en gjennomgang av rettsoppfatninger og praksis for taushets- og opplysningsplikt i fagmiljøer som arbeider med barn og unge. Innenfor enkelte områder er opplysningsplikten allerede sterk og gjennomgående i lovverket, for eksempel i forhold til barnevernet. Og informasjonsplikten fra barnevern tilbake til melder og andre instanser er også skjerpet i lovverket. Erfaringen tilser likevel at taushetskulturen varierer, og at de fag- og dokumentasjonssystemene yrkesgruppene bruker i dag til en viss grad bidrar til å opprettholde barrierene mellom fagområdene.

Finansieringsordninger

Forslag: *Det foretas en gjennomgang av de polikliniske refusjonstakstene innen det psykiske helsevernet for barn og unge med tanke på om prissettingen kan påvirke omfang av samarbeidet med andre tjenester.*

Trondheim kommune støtter dette forslaget. Polikliniske refusjonstakster bør gi et bedre incitament samarbeid med andre tjenester enn det som er tilfelle i dag.

Henvisningsrett

Forslag: *PP-tjenesten, psykologer og helsesøstre gis henvisningsrett til det psykiske helsevernet for barn og unge.*

Trondheim kommune gir delvis støtte til dette forslaget ved å tilrå at psykologer i primærhelsetjenesten gis henvisningsrett til barne- og ungdomspsykiatrien i tillegg til fastlege. Dette vil også være i tråd med praksis innenfor psykiatrien for øvrig, der leger og psykologer i større grad er faglig sidestilt. Vi vil imidlertid ikke tilrå henvisningsrett til PPT og helsesøstre.

Samarbeidet her bør i stedet ivaretas gjennom avtalte terskler og prosedyrer og mellom 1 og 2 linje, slik vi har erfaring fra i Trondheim.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør for oppvekst og utdanning

Lars Mostad
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Saksprotokoll fra formannskapet

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 31.08.2010
Sak: 252/10

Resultat: Behandlet
Arkivsak: 10/17805
Tittel: **HØRING - INNSTILLING FRA UTVALG FOR BEDRE SAMORDNING
AV TJENESTER TIL UTSATTE BARN OG UNGE**

Behandling:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Formannskapet gir sin tilslutning til rådmannens høringssvar til NOU 2009:22 Det du gjør, gjør det helt, om bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge.

Rita Ottervik
Ordfører

Kari Arnes

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift